

Tym, którzy krwią i sercem dali świadectwo...

W Potoku Stany k. Kraśnika odbyła się uroczystość odsłonięcia tablic wotywnych poświęconych tym, którzy „krwią, sercem i życiem dali świadectwo umiłowania Rzeczypospolitej” — żołnierzom NSZ, AK, WiN oraz wszystkim, którzy poznali smak upokorzeń, zesłań i więzień w l. 1939—56. Wykuta w kamieniu lista składa się ze 150 nazwisk, cichych bohaterów ziemi janowsko-kraśnickiej, którzy zginęli w boju, zostali zamęczeni w niemieckich i sowieckich obozach śmierci, albo w katowniach NKWD i UB. Jest wśród nich płk **Tadeusz Zieleniewski** i płk **Władysław Płonka** — obaj zamordowani w Katyniu, jest mjr **Hieronim Dekutowski „Zapora”**, zakatowany w więzieniu mokotowskim, jest por. **Wincenty Sowa „Vis”**, zastrzelony na Zamku w Lublinie.

Uroczystość poprzedziła prezentacja poezji i pieśni patriotycznej; później uroczystą mszę św. celebrował dziekan zaklickowski ks. **Piotr Tarnowski**. W homilii podkreślił on wartość ofiary, jaką na ołtarzu Ojczyzny składały pokolenia Polaków — „kamienie przez Boga rzucone na szaniec”.

Po mszy rozlegają się słowa apelu poległych, którym towarzyszy loskot werbli:

— Powstańcy 1863 roku, strzelcy Piłsudskiego, Beliniacy, Halerczycy i Peowiacy — wzywam was do apelu!

— Polegli na polu chwały!

— Żołnierze Września, polegli i pojmani do niewoli — stańcie do apelu!

— Cześć ich pamięci!

Połączone orkiestry: z Dzwoli, ze Zdziłowia i wojskowa z Niska odgrywają hymn państwowy. Jeszcze salut wojskowy i kończy się to wzruszające spotkanie pamięci. Przybyło na nie do Potoka wielu dawnych żołnierzy, kolegów poległych, za których sprawowana jest dzisiejsza ofiara. Przybyli tu z całej Polski, mają za sobą życie godne i bohaterską walkę. Jeszcze do niedawna byli bezsilnymi świadkami szargania żołnierskiego honoru, fałszowania faktów, niszczenia legendy. Dziś są prawdziwym świadectwem naszych najnowszych dziejów.

Przygotowania do odsłonięcia tablic w Potoku trwały dwa lata. Prowadził je komitet społeczny, ale duszą całego przedsięwzięcia był niestrudzony badacz dziejów ziemi janowskiej i kraśnickiej, inż. **Tadeusz Stolarz**.

JÓZEF LUKASIEWICZ

DZIENNIK LUBELSKI - 15. X 1991 r.